

Familie- og kulturkomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres referanse

Vår referanse
12/00140-38

Vår dato
06.01.2017

Komitehøring - Prop. 161 L om endringer i barnelova mv (likestilt foreldreskap)

FO er opptatt av barns rett til å være sammen begge foreldre. I de aller fleste tilfeller sammenfaller denne retten med barnets beste og likestillingshensyn. Vi støtter derfor intensjonen bak lovforslaget om å fremme likestilte foreldreskap. FO mener barnets rett til samvær må være avgjørende for om det skal være samvær. Hensynet om å beskytte barnet mot vold og overgrep er overordnet alle andre hensyn, og barn som ikke ønsker samvær, uansett alder, må ikke tvinges til samvær. Samværsordning må tilrettelegges barnets behov, og organiseres på en måte som passer barnets hverdag. Det er avgjørende å lytte til barnas synspunkter og opplevelse av samværet, og hvordan det påvirker dem.

- **FO er imot at barnelovens utgangspunkt skal være felles foreldreansvar for foreldre som ikke bor sammen når barnet blir født**

FO ser utfordringen i at regelen om at mor har foreldreansvaret alene i noen tilfeller kan føre til at barnet ikke får kontakt med sin far der det hadde vært ønskelig. Men gruppen foreldre som ikke bor sammen når barnet blir født er sammensatt, og vi mener det er vanskelig å lage unntaksregler som dekker alle aktuelle situasjoner og tar hensyn til barnets beste. Dagens regelverk er derfor best egnet til å ivareta barnets beste.

FO er bekymret for at endringen departementet skisserer kan bidra til at noen kvinner ikke vil oppgi farens identitet etter fødsel. FO mener god oppfølging fra helsestasjon og familievern er viktig – også for at far skal bli inkludert i foreldreansvaret når foreldrene ikke har bodd sammen tidligere. FO er skeptiske til forslaget om at fedre skal kunne si ifra seg foreldreansvaret dersom de ikke ønsker å ha felles foreldreansvar med mor. Dette forslaget peker i en annen retning enn det proposisjonen for øvrig gjør. Foreldreskap og ansvaret her skal ikke kunne velges bort av far.

Noen mindre endringer om foreldreansvaret

FO støtter forslag om å klargjøre barneloven § 30 for å presisere at foreldre med felles foreldreansvar skal ta avgjørelser om personlige forhold for barnet i fellesskap. Foreldre med felles foreldreansvar har i dag lik rett til opplysninger fra offentlige instanser. Etter barneloven § 47 har foreldre som ikke har foreldreansvar rett til å klage til fylkesmannen på avslag om å få opplysninger. Loven bør tydeliggjøre at foreldre med felles foreldreansvar har samme rett til opplysninger om barnet, og at foreldre med foreldreansvar også skal ha rett til å klage på avslag.

FO

Besøksadresse:
Mariboestgt. 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
02380

Telefaks:
94 76 20 18

e-post:
kontor@fo.no

www.fo.no

Bankgiro:
9001.06.35674

Bankgiro kontigent:
9001.08.71394

Foretaksnr.:
870 953 852 MVA

- **FO er positive til ekstra mekling ved uenighet om flytting**

I dag er det bostedsforelderens som har avgjørende ord hvis foreldrene ikke blir enige om at barnet skal flytte innenlands. FO støtter standpunktet i St.meld. nr. 8 (2008-2009) *Om menn. Mannsroller og likestilling* om at en lovregulering av flytting bør handle om hvor det er best for barnet å bo, og ikke om den ene av foreldrene må ha samtykke fra den andre for å kunne flytte. Videre ble det konkludert at det er viktig at foreldrene får tid og eventuelt hjelp til å drøfte på nytt hvor barnet skal bo fast og hvordan samværsordningen må være dersom den ene av foreldrene ønsker å flytte. Med bakgrunn i dette ble det innført en varslingsplikt i 2010.

FO er positive til en slik meklingsordning med noen forbehold. Det vil være ulike grunner for at bostedsforelder ønsker å flytte, og en slik meklingsordning må derfor ta høyde for at det i noen tilfeller ikke er tilrådelig at bostedsforelder og samværsforelder møtes til mekling. Derfor må det være mulig å møte til mekling alene. FO mener en naturlig arena for en slik mekling er familievernet. FO er positive til at varslingsplikten endres fra seks uker til tre måneder.

- **Delt bosted – FO går inn for å beholde dagens regelverk**

Barneloven er i dag nøytral og har som utgangspunkt at det er opp til foreldrene selv å avtale hvor barna skal bo fast, hvilket omfang samværet skal ha og om barna skal bo fast sammen med begge (dvs. delt bosted). Vi gikk i vårt hørings svar inn for å beholde denne ordningen. Avgjørelse om hvor barnet skal bo må baseres på en konkret vurdering av hva som er barnets beste. Vi mener det sikres best ved at barneloven ikke har noe utgangspunkt om barnets bosted.

- **Samværs sabotasje – FO er imot tilbakehold eller trekk i barnebidrag**

FO er enig i at det er viktig å sikre gode ordninger for å motvirke samværs sabotasje. FO gikk sterkt imot tilbakehold eller trekk i barnebidrag som nytt sanksjonsmiddel i vårt hørings svar. Barnet har rett på barnebidragene. Vi mener det å innføre en ordning med adgang til å holde tilbake eller trekke i barnets midler på grunn av uønsket adferd fra bostedsforelderens prinsipielt er straff og sanksjon overfor barnet.

FO har forståelse for at enkelte samværsforeldre ikke opplever dagens ordning med tvangsbet god nok, og at det å hindre samvær ikke får konsekvenser for bostedsforelderens. Vi er likevel usikre på departementets forslag om å styrke tvangsbet som virkemiddel. Mange av hensynene som taler mot trekk i barnebidrag kan også gjøres gjeldende for bruk av tvangsbet. Foreldre med svak økonomi kan rammes hardt av tvangsbet, og midler til barnet kan heller bli innkrevd til staten.

Når det gjelder saker om tvangsfullbyrdelse ved samværs sabotasje er FO positive til en ordning med mekling hvor dommere kan oppnevne en sakkyndig og/eller be om bistand fra familievernet for å hjelpe partene til en frivillig løsning på samværskonflikten. Men vi støtter forbeholdene om mekling i slike saker når det for eksempel er bekymring om vold, overgrep, samt at barn ikke ønsker samvær.

Økonomiske konsekvenser:

FO mener departementet bør styrke familievernet ressursmessig som følge av flere oppgaver.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Anine Terland
Faglig leder

